

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat

Plaats en datum: Den Haag, 30 maart 2023
Betreft: Feitelijke vragen aan het CPB inzake het CEP 2023
Oms kenmerk: 2023Z04690/2023D13211

Geachte mevrouw Adriaansens,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Financiën van 23 maart 2023 is besloten om feitelijke vragen te stellen over het Centraal Economisch Plan (CEP) 2023 van het Centraal Planbureau (CPB).

U vindt de feitelijke vragen van de commissie in de bijlage bij deze brief.

De commissie verzoekt u de antwoorden uiterlijk dinsdag 11 april 2023 bij de Kamer in te dienen.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

M. Schukkink

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

Bijlage: feitelijke vragen over het Centraal Economisch Plan (CEP) 2023 van het Centraal Planbureau

Nr Vraag

Bijlage Blz. (van)

- 1 Kunt u cijfermatig uitsplitsen hoe de verschillen tussen de ramingen van EMU-saldo en de EMU-schuld tussen het CEP en de Aprilnotificatie van het ministerie van Financiën verklaard kunnen worden? Is een dergelijke uitsplitsing tussen CPB en Financiën ook te maken voor het geraamde saldo en schuld voor 2024?
- 2 Wat is de raming van de omvang van de nominale zorgpremie (totaal en per persoon) in 2024, 2025, 2026 en 2027?
- 3 Kunt u per maatregel een inschatting geven van een sleuteltabel in effect op armoede, kinderarmoede en collectieve lasten/uitgaven in 2024 van de volgende maatregelen: verhogen zorgtoeslag (per €100/jr), verhogen huurtoeslag (per €100/jr), verhogen kindgebonden budget (per €100/jr), verlagen box 1-basistarief (per 0,1 procentpunt), continueren van het prijsplafond, kinderbijslag (per €100/jr), gekoppelde verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) (per procentpunt), verhogen belastingvermindering energiebelasting (per €100/jr) en het verlagen btw op groente en fruit naar 0 procent?
- 4 Op welke manier worden maatregelen die huishoudens met lage inkomens in natura ondersteunen meegenomen in de raming van de armoedecijfers (zoals bijles, laptops/telefoons, sport- of ov-abonnementen)?
- 5 Kunt u aangeven welke aannames precies zitten onder de armoedecijfers, zowel voor volwassenen als voor kinderen? Kunt u onderbouwen waar de afwijking zit ten opzichten van eerdere ramingen van het CPB over de armoedecijfers (MEV en december) en dit toelichten?
- 6 Is de verwachting van het CPB dat de rente structureel significant hoger is dan voor 2022, dus ook na 2031?
- 7 Kunt u in de armoederaming Caribisch Nederland specifiek uitlichten en de ontwikkeling van armoede voor de komende jaren in Caribisch Nederland schetsen?
- 8 Kunt u per maatregel aangeven wat het effect is geweest van gevoerde koopkrachtmaatregelen op de inflatie, de koopkracht, het aantal mensen in armoede en het aantal kinderen in armoede?
- 9 Kunt u aangeven wat de aannames zijn onder de verslechtering van het EMU-saldo in 2031 naar -3,7 procent van het bruto binnenlands product (bbp)? Kunt u uitsplitsen welk deel van het tekort per jaar (tot 2031) ontstaat door de uitgave uit de fondsen? Kunt u aangeven wat het tekort op lange termijn doet als fondsen zijn uitgegeven? Wat doet schuld in periode na 2031, na afronding fondsen?
- 10 Kunt u aangeven wat er bedoeld wordt met "dat het totale macrokader van het IZA niet bindend, omdat uitgaven onder het kader blijven"?
- 11 Herkent u het beeld van personeelstekort in de zorg? Kunt u aangeven wat het effect het personeelstekort is op de kwaliteitsmiddelen uit het kwaliteitskader?
- 12 Kunt u aangeven in hoeverre de raming inzake de consumentenprijsindex (cpi) (daling naar drie procent in 2023 en 3,1 procent in 2024) nog realistisch is nu de nu de inflatie in januari en februari 2023 ver boven de drie procent lag?
- 13 Kunt u de gevolgen schetsen voor de armoede- en de koopkrachtcijfers als de inflatie één procent, twee procent, drie procent, vier procent, vijf procent, zes procent of zeven procent hoger uitvalt dan geraamd?
- 14 Hoe heeft de arbeidsinkomensquote zich over de afgelopen tien jaar ontwikkeld?
- 15 Hoe gaat u voorkomen dat de armoede in 2023 en 2024 toeneemt, door het wegvallen van tijdelijk beleid?
- 16 Houdt het niet-veel-maar-toereikend-criterium (nvmt) van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) rekening met tijdelijke koopkrachtmaatregelen?
- 17 Welke concrete maatregelen gaat u nemen om de armoede in Nederland structureel te verminderen?
- 18 Welke concrete maatregelen gaat u nemen om eerste levensbehoeften (zoals bijvoorbeeld voedingsmiddelen, energie, huisvesting en

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

- Nr** **Vraag**
- 19 gezondheidszorg) betaalbaarder te maken?
Kunt u personen die leven onder de armoedegrens nader uitsplitsen naar uitkeringsgerechtigden, werkenden en gepensioneerden, huishoudsamenstelling en migratieachtergrond?
- 20 Is het stijgende migratiesaldo van invloed op de toename van armoede in Nederland? Kunt u uw antwoord nader toelichten?
- 21 Kunt u gemotiveerd aangeven of er een verband is tussen de gestegen collectievelastendruk (over de afgelopen tien jaar) en de gestegen armoede in Nederland?
- 22 Wordt ten aanzien het feit dat het CPB voor de armoedegrens in zijn raming het niet-veel-maar-toereikend-criterium van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) hanteert, dit criterium in samenwerking met het Nibud samengesteld?
- 23 Welke categorieën belastingen en premies zijn verantwoordelijk voor de gestegen collectievelastendruk over de afgelopen tien jaar? Hoeveel daarvan drukken op eerste levensbehoeften?
- 24 Wat wordt de vermoedelijke dekkingopgave voor het energieplafond voor 2023 op basis van de huidige energieprijzen?
- 25 Hoeveel kost het om de btw op energie te verlagen naar negen procent, respectievelijk nul procent?
- 26 Hoeveel kost het om de btw op levensmiddelen te verlagen naar nul procent?
- 27 Hoeveel kost het om de energiebelasting af te schaffen dan wel naar het Europees minimum te verlagen?
- 28 Vindt u dat het aannemelijk is dat er minder zorg en/of lagere kwaliteit wordt geleverd dan het kwaliteitskader beoogde? Hoe verhoudt die aanname zich tot de groei van de uitgaven aan de Wet langdurige zorg (Wlz)?
- 29 Kunt u aangeven hoeveel de extra uitgaven optellen, bijvoorbeeld in het kader van transitie-instrumenten van het integraal zorgakkoord (IZA), voor de komende jaren binnen de Wlz? Kunt u aangeven hoeveel middelen er zijn aangewend om nieuw personeel te werven?
- 30 Kan er een uitsplitsing worden gemaakt waaraan de netto uitgaven van 1,1 miljard euro zijn besteed?
- 31 Kunt u cijfermatig uitsplitsen welke effecten hebben gezorgd voor de aanpassing in de raming van het schuld en saldo van het CEP ten opzichte van de vorige CPB-raming?
- 32 Wat zou de EMU-schuld in 2031 bedragen zonder de uitgaven aan het klimaatfonds en stikstofonds?
- 33 Kan er een overzicht per jaar tot en met 2031 gegeven worden van de raming van het EMU-tekort, exclusief tijdelijke fondsen?
- 34 Welke EMU-schuld en welk houdbaarheidssaldo raamt het CPB op de lange termijn (2060 of vergelijkbaar jaar) en op welke manier zijn fondsen zoals het klimaatfonds en stikstofonds daarin verwerkt?
- 35 Hoe staan de gepresenteerde armoede- en koopkrachtcijfers in verhouding tot de bevindingen van Deloitte/Nibud (Herstel van Balans De financiële gezondheid van Nederland in onzekere tijden), waaruit naar voren kwam dat 60 procent van de Nederlandse huishoudens financieel ongezond of kwetsbaar is?
- 36 Welke concrete maatregelen gaat u nemen om de armoede in Nederland op korte termijn te verminderen? Met welk aantal wilt u de armoede terugdringen in 2023, 2024, 2025, 2026 en 2027?
- 37 Wat kost het om het eigen risico af te schaffen?
- 38 Kunt u de Kamer een geactualiseerde (fiscale) sleuteltabel doen toekomen?
- 39 Welke mogelijke maatregelen hebben een effect op het aantal mensen en het aantal kinderen in armoede en hoe sterk zijn die effecten per maatregel?
- 40 Welke concrete maatregelen gaat u nemen om er voor te zorgen dat minimaal de helft van alle Nederlandse huishoudens binnen vijf jaar kwalificeert als "financieel gezond" (conform de norm die Deloitte/Nibud hanteert)?
- 41 Kunt u alle gerealiseerde meevallers uit 2022 in kaart brengen en toelichten?
- 42 Kunt u alle te verwachten meevallers in 2023 in kaart brengen en

Nr	Vraag	Bijlage Blz. (van)
	toelichten?	
43	Kunt u alle gerealiseerde tegenvallers uit 2022 in kaart brengen en toelichten?	
44	Kunt u alle te verwachten tegenvallers in 2023 in kaart brengen en toelichten?	
45	Waarom gaat het CEP uit van een EMU-saldo van -0,7 over 2022, terwijl het kabinet richting Brussel een EMU-saldo van + 0,1 rapporteert ¹ ?	
46	Kunt u kwantitatief onderbouwen wat er nodig is om de kabinetsdoelen op armoede te bereiken? Om hoeveel mensen gaat het? Hoeveel extra geld is er nodig om dit probleem op te lossen?	
47	Kunt u kwantitatief onderbouwen wat er nodig is om de kabinetsdoelen op kinderarmoede te bereiken? Om hoeveel mensen gaat het? Hoeveel extra geld is er nodig om dit probleem op te lossen?	
48	Is het CPB nog steeds van mening dat met de huidige rentestand " het nog wel 50 jaar duurt voordat de schuldlimiet van 60 procent van het bbp voor eurolanden weer relevant wordt."?	
49	Hoe is het verschil te verklaren dat in de Miljoenennota alleen de belastingen op milieugrondslag worden weergegeven (2,8 miljard euro) en volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de totale milieubelastingen en -heffingen meer dan 28 miljard euro bedragen? Kunt u in het vervolg bij de Miljoenennota deze belastingen en heffingen als een aparte begrotingspost opnemen zowel aan de inkomsten- als de uitgavenkant?	
50	Kunt u een overzicht geven van bedrijven die hun winsten in 2022 meer dan hebben verdubbeld ten opzichte van de periode 2017- 2021?	
51	In hoeverre is het op peil blijven van de industriële productie toe te schrijven aan een prijseffect en in hoeverre aan het volume van deze productie?	3
52	Wat is de CPI-reeks die is gebruikt voor de koopkrachtberekeningen en de armoedeberekeningen?	4
53	Hoe werkt de inflatie precies door in fiscale parameters?	5
54	Wat is het precieze verschil tussen het bestedingenmandje voor de koopkrachtberekeningen en voor de armoedeberekening?	5
55	Welke inkomensbronnen worden meegerekend in de armoedeberekeningen?	6
56	Worden gemeentelijke regelingen, buiten de 1.300 euro energietoeslag, meegerekend in de armoedeberekeningen?	6
57	In hoeverre wordt de stijging van het aantal huishoudens en kinderen in armoede verklaard door de indexatie van het niet-veel-maar-toereikend criterium waarmee wordt gerekend?	6
58	In hoeverre wordt de toename van het aantal huishoudens in armoede verklaard door het aflopen van de 1.300 euro energietoeslag?	6
59	Wat zijn de normbedragen voor verschillende bestedingen (bijvoorbeeld huur, voeding, energie en zorg) waarmee gerekend wordt in het niet-veel-maar-toereikend criterium in 2023?	6
60	Hoe wordt precies gemeten of kinderen onder de gehanteerde armoedegrens vallen?	6
61	Welke gegevens worden gebruikt om vast te stellen of kinderen onder de gehanteerde armoedegrens zitten?	6
62	Wat is de omvang in miljarden euro's aan onderuitputting die het CPB verwacht en in welke jaren doet deze onderuitputting zich naar verwachting voor?	6
63	Hoe is het verwachte gas- en energieverbruik in het scenario van een strenge winter berekend? Is hierbij bijvoorbeeld een referentiejaar in het verleden gebruikt?	8
64	Wat zijn de precieze verwachte gasbaten voor 2023 in het basisscenario en het "strenge winter"-scenario?	8
65	Wat is volgens het CPB de opbrengst van de inframarginale heffing op de energiesector?	8
66	In hoeverre wordt in het "strenge winter"-scenario de hoge inflatie in 2024 verklaard door het aflopen van het energieprijssplafond?	9
67	Veronderstelt het CPB-model een stabilisatie van de CPI op langere	9

¹ Bron: April 2023 notificatie over het EMU-saldo en de EMU-schuld

Nr	Vraag	Bijlage Blz. (van)
	termijn waar de inflatie in 2024 naar tendeert in het basisscenario?	
68	Hoe hoog moet de inflatie (CPI) in de rest van 2023 per maand gemiddeld zijn om binnen de raming van het basisscenario te blijven?	9
69	In hoeverre worden de verslechtering van het saldo en de schuld veroorzaakt door de oplopende rentelasten?	10
70	Welk deel van de verslechtering van het saldo en de schuld wordt veroorzaakt door het niet-realiseren van de volledige voorgenomen ombuigingen op zorg uit het coalitieakkoord?	10
71	Welk deel van de verslechtering van het saldo en de schuld wordt veroorzaakt door uitgaven uit het klimaatfonds en stikstofonds?	10
72	In hoeverre wordt bij de EMU-schuld en het EMU-saldo rekening gehouden met de looptijd van fondsen zoals Klimaatfonds (2030), Nationaal Groeifonds (2025), Nationaal Programma Landelijk Gebied (2035), Fonds Onderzoek en Wetenschap (2030)?	10
73	Indien we de cijfers doortrekken tot 2035 en 2040 wat zijn dan de prognoses?	10
74	Welke mechanismen zorgen ervoor dat "de onderuitputting, die momenteel het EMU-saldo verbetert, op middellange termijn verdwijnt"?	10
75	Wat is de verwachte olop van de zorgpremies in de komende jaren?	11
76	Wat is het effect van de zorgpremies in de koopkrachtcijfers?	11
77	Stel dat we de zorgpremie alleen laten stijgen met de loonprijzontwikkeling en het overige in het EMU-saldo laten lopen, wat is het effect op EMU-saldo en EMU-schuld tot 2031?	11
78	Stel dat we de zorgpremie alleen laten stijgen met de loonprijzontwikkeling en het overige financieren uit de belastingen welke groepen gaan er dan in koopkracht op voor en welke op achteruit?	11
79	Met hoeveel procent is het totaal aantal personeelsleden in de verpleeghuiszorg in 2022 in vergelijking met 2017 toegenomen?	14
80	Met hoeveel procent is het aantal personeelsleden met zorgtaken in de verpleeghuiszorg in 2022 in vergelijking met 2017 toegenomen?	14
81	Hoeveel mensen ontvangen in 2017 en in 2022 verpleeghuiszorg?	14
82	Hoe hoog zijn de uitgaven aan verpleeghuiszorg in 2017 en in 2022?	14
83	Hoeveel werd er in 2017 per verpleeghuisbewoner uitgegeven?	14
84	Hoeveel werd er in 2022 per verpleeghuisbewoner uitgegeven?	14
85	Kunt u een vergelijking maken hoeveel men in Denemarken, Zweden, Duitsland, Oostenrijk en België uitgeeft aan een verpleeghuisbewoner in 2022?	14
86	Wat verklaart de toename van het aandeel van huishoudens in het netto nationaal inkomen tussen 2019 en 2024?	19
87	Ten aanzien van de verdieping van het CEP: welke maatregelen zorgen voor de overschrijding van het inkomstenkader?	CEP 2023 - Verdieping 29
88	Ten aanzien van de verdieping van het CEP: Betekent de overschrijding van het inkomstenkader dat er cumulatief 7 miljard euro ruimte is voor lastenverlichting of het beperken van lastenstijgingen binnen de kabinetsperiode?	CEP 2023 - Verdieping 29